

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Telefon száma 124.

Feliról szerkesztő Dr. Kiss Pál.
FELIRÓL SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 93.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dobosffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjazás szerint közzük

Könyörgés a percenthez.

Makó, január 9.

Pogány dolognak ne vételessék, hogy ujesztendő első napjaiban az imádságot a Teremtő után mindjárt egy testellen, megfoghatatlan hatalomhoz, egy varázserőt rejtő fogalomhoz, a kamatláthoz intézzük.

A németnek hétköznapi közmondása azt mondja: Alles gute kommt von oben, és te a magasságokban, ó Kamatláb, és mindnyájunknak közös sorsa. Egy esztendőnek derűsebb, nyugodtabb letolyása függ attól, ha te leszállasz.

Aviatikusokkal versengve csináltad a magassági rekordokat, ó Kamatláb. Azelezt nem mentél feljebb a hétnél, a nyolcnál, az elmult esztendőben pedig elérték a te árnyékot borító szárnyaid a tizedet, a tizenkettőt, sőt némely vidékeken eljutottál a tizenötig és tizennyolcig anélkül, hogy valaki téged ezért uzsorának mert volna csufolni.

Nem vádoltunk téged ezért érdemes Percentum. Ha voltak is, akik a maguk önző érdekéből használtak magásra, — a természet rendje hozta magával a te emelkedésedet és tartós magasságot maradásodat. Jöttek a háborúk, a homokra épített paloták és intézmények összeomlása s a háborúk füstjéről, a romok felszálló porától neked feljebb, feljebb kellett emelkedni. Azután jött az emberek rémüldözése, amelynek hullámai megint nem engedték lejjebb a te szárnyaidat.

Szállj le, ó Kamatláb, szállj le, A te leszállásodtól, attól, ha minél közelebb jutsz a föld színéhez függ minden a világon. Ha te leszállasz: munkát kap a munkátlan, itthon maradhat, aki már kívándorolni készült, eladható lesz az eladatlan portéka, föltszabadulnak a fiókba zárt, életrehivatott tervek, megtérülnek a milliós veszteségek, kisebb lesz a drágaság; nem kell megtagadni az éltető segítyt a kultúrától, a könyörületességtől, a művésztől, megszűnnek a kétségbeesés pillanatai az agyonsanyargatott adósok, dobra készülő viskók gazdái fölött; a város tovább folytathatja azokat az alkotásokat, amelyekkel a polgárok számára az életet jobbá, szebbé, kényelmesebbé teheti. Épülhet nálunk is a polgári leányiskola, a vágóhid és a városháza.

Szállj le, ó Kamatláb, minél mélyebbre. Emlékezz vissza régi időkre, demokráta voltodra, amikor nem volt sérelem a méltóságodon azáltal se, hogy három és feles voltál. Miért ne térhetne vissza egyszer ez a ma alig elkép-

zelhető kor? A banktáfosok csóválják a fejüket és azt mondják, soha se lesz az többé. Soha? hiszen ez a tizennyolc percent a bizonyosága annak, hogy a kamatlábak életében az elképzelhetetlenek szoktak bekövetkezni. Tudjuk, hogy ilyen hirtelen zuhanás veszélyeztetné a te épségedet, meg azokat, akik a te magasra emelkedett szárnyaidra ülnek és ott jól érzik magukat. De szállj, szállj, fokozatosan, de tartósan, egyre, biztos szándékkal, a nagy francia király mondását követő elhatározással: „azt akarom, hogy minden parasztnak olcsó jelzalog-kölcsön rotyogjon a fazekában!”

Nincs senki se, akinek megváltását ne jelentené ez. Egymásba kapcsolódó végtelen lánc a világ, az emberiség: az egyik láncszem jobb boldogulás, öröme lassan átadódik, átérződik a többi, millió láncszemre. Az operett valaha úgy dudoit: Párz ha van, — mindene van. Az elavult nótát a mai kor így korigálta: Hitele ha van, mindene van. És hitel csak ott van, ahol te megközelíted a föld színét.

A keleti emcer imádságában husvétkor harmatért, sátoros ünnepekor pedig esőért könyörgött. Nekünk is sokat tesz a jó termés, amely ezekből ered, — de ennél is többet tesz, nagyobb jelent, amiért a mának szorultságba jutott embere könyörög, Kamatláb, a te nagy végleges leszállásod. Ebben a fohásban kezdjük az új esztendőt.

Tisza már oláhosít is.

A munkapárt és a paktum.

Politikai körökben tegnap az a hír volt elterjedve, hogy Tisza István gróf miniszterelnök már végleg megállapodott az oláh komitő vezetőivel. A hírt félhivatalosan nem cáfolták meg, sőt megerősítették egy másik hírrel, a mely szerint Tisza István gróf miniszterelnök mai audienciája alkalmával már jelentést is tett a királynak az oláh paktum részletes tervéről.

A félhivatalos jelentések ugyan azt mondják, hogy Tisza István gróf bécsi útja nagyrészt adminisztratív ügyekkel van összekötve s a beavatottak azonban úgy tudják, hogy Tisza azon előterjesztéseinek, melyeket a miniszterelnök ma tett a királynak, sokkal fontosabb része az oláh paktum előzetes jóváhagyása, mint az újévi szerencsekívánatok átnyújtása.

Ez a hír lehangoltságot okozott a munkapártban, amely teljesen tájékozatlanul áll az oláh paktumról szemben. Mindenki érzi a kérdés fontosságát

s éppen ezért senki sem éri, hogy Tisza miért titkolódik, miért nem avatja be tervébe még legbizalmasabb barátait, sőt Khuent, a párt elnökét sem.

Az oláh vezetők részéről ma ismét több olyan közlés érkezett, amelyek bepillantást engednek az egész paktum komplexumába. És sajnálatos kell látnunk, hogy azok a részletek, amelyeket a paktumról eddig közöltek, na yrészt — valók. Tényleg arról van szó, hogy Tisza bizonyos politikai koncessziók fejében jelentékeny engedményeket ad az oláhoknak nemcsak egyházi és közoktatási kérdésben, amennyiben felfüggeszti az Apponyi-féle népoktatástörvény egyes részleteit, hanem közigazgatási téren is olyan befolyást enged az oláhság vezetőinek, hogy joggal lehet félni az erdélyi vármegyék nagy részének teljes eloláhosításától.

Mindezekről a kérdésekről a közvélemény csak az oláh paktálók közléseiből értesült, mert Tisza állig begombolkozott s az úgy maritumáról — senkivel sem akar beszélni.

Ujabb török — görög háboru.

Ismét égni kezd a balkán zavarok. — Kitört a háboru. — Az albániai zavarok.

Az aegai szigetek miatt kitört konfliktus egyáltalán nem enyhült és Görögország s Törökország között egyre feszültebb a helyzet. Diplomáciai körökben mégis abban reménykednek, hogy Venizelosz görög miniszterelnök párisi és londoni tárgyalásai alatt sikerülni fog valami kompromisszumos megoldást találni. Szombaton a hármasszövetség londoni nagykövetei átadják kormányaik választát Grey angol külügyi államtitkárnak és a választ tudatják a portával is.

A Daily Mail jelentése szerint a hármasszövetség váratlanul megváltoztatta álláspontját az aegai-szigetek kérdésében. Erre azok az aggasztó tünetek adtak okot, a melyek Albániában mutatkoznak. Görögország állítólag Chios és Mytilene szigeteket kívánja s ennek fejében hajlandó garantálni a békét Dél-Albániában, a hármasszövetség pedig a béke fentartása kedvéért többé nem idegenkedik az angol javaslat elfogadásától.

A hármasszövetségi hatalmak még nem küldték el válaszukat Londonba az angol kormány javaslatára, mert előbb tisztázni kell Lemnos és Samotrake szigetek birtokát. Ez a döntés kétségtelenül Törökország javára fog esni, mert ezek a szigetek nem választhatók

külön Imbros és Tenedos szigektől.

Kitört a háboru.

A szerb sajtóiroda ma reggel táviratot kapott, hogy a görögök és albánok között már napok óta heves harc folyik és az ütközetekben már rendkívül sokan elesetek. A görögök a szerbisi Monasztiron át teherszállító automebilokon segítőcsapatokat kaptak.

Ezt a belgrádi jelentést sem Berlinből, sem Londonból, de Párisból, Rómából és Bécsből sem erősítették meg.

Az albániai zavarok.

A reggeli lapok hírt kaptak Valonából, hogy Ismail Kemal bey a nemzetközi ellenőrző bizottsággal egyetértően szigorú intézkedéseket tett a forradalmi mozgalom elfojtására. Az albán kikötőbe befutó hajókról senki gyanus utast nem engednek kiszálni, adott esetben az idegeneket lertóztatják. A fegyverbehozatal meg van tiltva. Valamennyi albán kikötőben a hollandi csendőrtisztek vezetésével külön csapatok őrködnek, a melyek a csendőri szolgálatot ellátják.

„Szojka Kálmán kerületében.”

Mungóék korai öröme.

A makói munkapárti sajtó legfiatalabb terméke, mely csak nem régen lépett a munkapárti szolgálatába, mai számában e címen: „Szojka Kálmán kerületében” dicsőbimuszokat zeng arról, hogy a kerület képviselőjét milyen nagy óvációkkal fogadták választói mindentel.

A nagy című közlemény után joggal azt lehetne hinni, hogy Szojka Kálmán kerületének minden községét bejárta. Ha azonban végig olvassuk a közleményt, azt tapasztaljuk, hogy Szojka Kálmán Csanádalbertiben, Pitvaroson és Ambrózfalván járt. Tehát a nemzetiségi községekben. Elhiszszük, hogy ezeknek a községeknek lakóit még az ő megjeleneése is lelkesíteni tudja, viszont azt is elmerjük mondani, hogy e községek lakóit lelkesíteni mesterségesen sem volt nehéz.

Menjen azonban Szojka Kálmán a kerület népszerű? képviselője Kiskirályhegyesre, Csanádpalotára és Apátfalvára, ezekben a szümmagyar községekbe, hol csupa magyar és igazi függetlenségi polgárok laknak, akik gondolkodni is tudnak és látják a munkapárt nemzetgyilkoló politikáját, ott majd meglátja, hogy miként fogadják.

A fiatal munkapárti organum mikor Szojka Kálmán fogadtatásáról elmélkedik, elmondja többek között azt is, hogy Szojka Kálmán közbenjárására a telepkes községek két év alatt közel 100 ezer koronát kaptak.

Igaz ugyan, hogy ezt Szojka Kálmán nélkül is megkapták volna, de vegyük úgy mintha a kis segélyt Szojka Kálmán járta volna ki. Ekkor meg kell állapítani azt is, hogy míg Szojka egy két község nyomorán igyekszik itt segíteni, addig odafent a törvényhozóság házában ő is, mint a többi mungó, a nemzet legveszedelmesebb állapot fenntartásán fáradozik. A nemzet lefőrésének alspkőveit rakja le, vagy jobban mondva, mikor itt nyújt valamit, fönt elárulja a hazát.

Hogyan kell kivándorolni?

A belügyminiszter kitanítja a szegény magyarokat.

A szerencsétlen földöntúto magyar amikor el akar ebábolni eből a boldog országból, azt se tudja, hányadán van. Az új contryba szakadt véreitől kér tanácsot, ágensek hálojába bolylik, megcselják, kiszarolják s vagy a határról zsuppolják vissza szegényt, vagy Ellis-Islandon csapják be az orra előtt az ígéret földjének aranykapuját.

Milyen áldott is ez a jószágos magyar kormány! Milyen meghatóan gondoskodik azokról, akik nyakukba akasztják a tarisznyát és vakon indulnak el szerencsét próbálni.

A belügyminiszterium — ugy látszik arra a belátásra jutott, hogy a nyomor országában a kivándorlást nem lehet megakadályozni. Most hát az ügydökök karmai közül skarja megmenteni a nagy vándorutrá készülő népet, mely feltartóztatlan tömegekben özönlök Amerika felé.

A belügyminiszter most kis pirosfedelű könyvecskékkel árasztja el a városokat és vármegyéket, hogy terjesszék a nép széles rétegeiben. — Ezeket a kis füzeteket szánja a kivándorlóknak utavalóul.

A piros könyvecskék tanácsot adnak az Észak-Amerikába vagy Kanadába vándorlók részére. Népszerű formába ismertetik a magyar és az amerikai kivándorlási törvényt, az engedélyes hajótársaságokat, közlik a hajójegy árát, tájékoztatnak, hogyan keljen utra, hogyan jut a kikötőig, mit követelhet a hajón és hogyan érkezik Amerikába a boldogtalan kivándorló. Szó van még a füzetekben a konzuli hivatalokról és a katonai tudnivalókról.

— Aki mindennel leszámol és végleg el akar szakadni az országtól — mondta a piros könyvecske — az legalább legyen óvatos és nyitott szemmel járjon az uton.

Szóval kioktatja a magyart a belügyminiszter, hogyan célirányosabb a kivándorlás. Főlöszleges munka. A nélkülözés, a nyomor, a munkanélküliség megtanítja a népet. Arra oktatná ki a selymődöket és koplalókat a miniszter, hogyan lehet megélni a magyar Kanaánban.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár január 10 Szombat (Róm. kath. Vilmos pk. Protestans Vilmos pk. Görög orosz december 28 Több e. vt. Nap kel 7 óra 48 perkor nyug-szik 4 óra 27 perkor.

Időjárás. A budapesti meteorologiai jelentése szerint a következő: Változékony, szeles idő várható, átmenetileg hőemelkedéssel és helyenkint esapadékkal. Esővel vagy hóval. Sürgönyprognózis: Változékony szeles, enyhébb, sok helyütt esapadék. Déli hőmérséklet: 0.8 C.

— Rendelet a katonai sorozás ügyében. Nem kell már a nyomorék katona. Erről tanuskodik a honvédelmi miniszternek mai napon Csanádvármegyehez a sorozás ügyében küldött leirata. A miniszter elrendelte, hogy szaporítsák a sorozó napokat, mert az állításra kötelezett ujoncokat az idén alaposabban meg kell vizsgálni. Szigorubb rendszer lép életbe a sorozásnál. Nem elég, hogy a mértek alá álló legényt az orvos a szemével vizitálja és kimondja a szentenciát: tauglich! Alaposabban szemügyre kell venni minden egyes ujoncot, mert amint a rendelet mondja, a hadseregnek egészséges katonákra van szüksége. Hogy ezt elérjék, a sorozóbizottságoknak minden legényt minuciózus vizsgálatnak kell alávetni, nehogy a szolgálatképtelnek a fölővizsgálatokon tömegesen jelentkezzenek.

— Közyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete hétfőn d. e. tartja meg Galambos Ignác dr. polgármester elnöklésével január havi rendes közgyűlést.

— Tangó tánc a járdán. Párnap óta életveszélyes az utakon járnak elni. A legutóbbi havazást fagyás követte s a sikos járdákon valósgos tangótáncot járunk valamenyenien, akiket a létküzdelem kényyszerít az utcára. Ebben a tangótánclejében ugy látszik nagy gyönyörűsége telhetik némely házi urnak, mert nem hinti föl akár hamuval, akár homokkal a háza előtti járdát. Akik az utcán jártak keltek, látniok kellett, hogy miként potyognak az emberek, gyerekek egymásután el a járdákon. Tudtukkal szigorú rendelet van arról, hogy a sikos járdák tölhintése kötelező. A rendőröknek minden esetre az a feladata, hogy a szabályrendelet intézkedései pontos betartása fölött őrkdjék. Felhívjuk a rendőrség figyelmét a sikos járdákra abban a reményben, hogy minden háztulajdonost figyelmeztessék a háza előtti sikos járda felhomokolására. Elvégre egy emberélet fölér egy marék homok értékével.

— Bezárt iskolák. A vármegye alispánja tegnap a megyei főorvos véleménye alapján január hó 20 ig bezáratta a Szegedi utca és Deák Ferenc-utcai állami elemi iskolát a növendékek között fellépett különféle járványosbetegségek miatt. Ez az intézkedés helyes, de most arról értesítettek bennünket, hogy a Szegedi utcai iskolában van az iparos tanonciskola is. Ennek bezárásáról nem gondoskodott az alispán. Pedig ugy tudjuk, hogy az iskolákat részben azért zárták be, mert fertőzve vannak és azokat a bezárás ideje alatt fertőtleníteni szokták. Ha már most az inasok a fertőzött iskolába járnak,

ők is megbetegedhetnek, viszont nagyon könnyen a ragály továbbterjesztőivé válhatnak. Az iskola bezárásánál ezt a körülményt az alispánnak figyelembe kellett volna venni, mert azt tartjuk, hogy az inasok egészsége is olyan fontos, mint a többi gyermekeké. Valószínű, hogy ezt a körülményt az alispán is elismeri, de intézkedésében mégis figyelmen kívül hagyta.

— A közigazgatási bizottság ülése Csanádvármegye közigazgatási bizottsága e hó 14-én, szerdán délelőtt tartja Markovics Manó dr. főispán elnöklésével január havi rendes ülését.

— Makó város államsegélye. A A belügyminiszter ma arról értesítette Makó város tanácsát, hogy az évről-évre utalványozni szokott 32 ezer korona államsegélyt a makói m. kir. adóhivatalnál a város részére kiutalványozta.

— Hold- és napfogyatkozás. Érdekes csillagászati esemény lesz ebben az évben. Március 12 én hajnalban, derült idő esetén részleges holdfogyatkozásban gyönyörködhetünk, amig augusztus 21-én teljes napfogyatkozást láthatunk délután 12 óra 27 perkor kezdődőleg, zónaidő szerint s véget ér délután 2 óra 50 perkor.

— A költőtanácsnő. Jól választotta meg a makói Uránia színház igazgatósága a szombati és vasárnapi előadások darabját. A költőtanácsnő című nagyhatású drámát mutatják be, mely megérdemli, hogy minél többen megnézzék. A szombati és vasárnapi előadások többi számai is kiűnőek.

— Makói képes kalendárium. E címen hézagot pótló művecske jelenik meg a „Makói Független Ujság” kiadásában. A kalendárium tartalmazza Csanádvármegye összes községeinek teljes fizti címterét továbbá az összes megyebeli községek jobb iparosainak, kereskedőinek, tanítóinak címterét, Makó város teljes fizti címterét, Magában foglalja a kalendárium az összes vasuti menetrendeket, melyek a makói vagy csanádvármegyei embert leginkább érdeklik. Van benne egy kiűnő cikk a hagyma praktikus tartásáról ugy szintén több érdekes olvasni való és adoma, vásárok jegyzéke és az 1914. évi teljes névnap mutató táblával ellátott kalendárium. A kalendárium ára csakély 70 fillérért kapható a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

— Legfinomabb, elszakíthatatlan francia „Mimi” férfi gummi övvezet 1 tuczat 2 korona 50 fillér, 2 tuczat 4 korona 50 fillér, 3 tuczat 4 korona. Portó 30 fillér.

„Hez”, Budapest, VIII. Köfaragó-utca 7. Diszkrét széküldés.

Géplakatos tanoncnak

ajánlkozik két 13 és 15 éves VI. elemi osztályt végzett jó családból való fiu. — Felkérem a géplakatos iparos urakat, kiknek ilyen tanoncra szükségük van, nélam Deák Ferenc-utcai áll. el. iskola igazgatói irodájában sziveskedjenek azt bejelenteni, hol bővebb felvilágosítást nyerhetnek.

Tókos Izsák

állami isk. igazgató.

A MAKÓI PIACRÓL.

Rendkívüli szilárdság a hagymapiacon. — 17 korona egy métermázsa vöröshagyma.

A rendkívüli szilárd hideg időben rendkívüli szilárdak az árak alakulása is a makói piacon, a hol ma ugyszólván viharos volt az élénkség, különösen a hagymapiacon. A hagymaárak emelkedése immár fulhaladja a hagymakertészek legvérmesebb reményeit. Ilyen óriási áremelkedésre igazán nem számítottak kerészeink, kik őszszel igazán örvendtek volna, ha 6-8 koronát kaphattak volna árujukért.

A gabonapiac forgalma csendes, üzletelen volt. Alig 300 métermázsa gabona került piacra, mely 20-20.60 koronás árákon cserélt gazdát. Budapestben a buza legmagasabb ára 22.40 korona volt.

A kukorica élénkebb kínálat folyán 11.40-12 koronás árak között került forgalomba. Budapestben 12 korona volt a kukorica ára.

A vöröshagyma ma megint igen keresett cikk volt, ámbátor kevés került belőle piacra. A kerészek 18-20 koronát kértek métermázsaáért, de a kereskedők legföllebb 16-17 koronát fizettek a hagymáért. Annyi bizonyos, hogy Makón már igen kevés vöröshagyma van s az is erős kezekben s egkönnyen, olcsón nem kerül forgalomba. A fokhagyma ára változatlanul 50-56 korona, a dughagymás pedig 40-46 korona volt a mai pi con.

Félt az operációtól.

Inkább a halált választotta.

Sok a beteg ember manapság és ezeknek nagy percentje menekül a halálba a nyomasztó kínok elől.

Ez a percent tegnap ismét emelkedett.

Egy szentmártoni szolgálóegény hívta magához a halált azért, mert beteg volt s mivel betegségén csakis operáció segíthetett volna. Ő nem állt neki az éles késnek, hanem inkább felkötötte magát.

Czuci József 27 éves háziszolga az öngyilkos. Pollák Samu gabonakereskedőnél szolgált Szentmártonban. Hűséges cseléd volt, de az utóbbi időben kedvetlenül végezte dolgát, mert a betegsége elvette az életkedvet tőle.

Ismerősei azt tanácsolták neki, hogy menjen orvoshoz. Ő el is ment de az orvos kijelentette, hogy csakis operáció segít rajta. Czucit az orvos kijelentése a halálra szánta. Tegnap éjjel bezárkózott lakásába s ott egy vékony zsinegre felakasztotta magát.

A zsineg megfojtotta az öngyilkost, de a halott terhét nem bírta el s a hullát leszakadva találták meg.

IRODALOM.

Parsifal. Wigner Richard ájtatos ünnepi színjátékának, az egész nagy bayreuthi tradíció jelentő „Parsifal”-nak a szerzői jog védelme alól való felszabadulása és budapesti bemutatója alkalmából aktuális kötettel gyarapodott most a Gömöri Jenő szerkesztésében megjelenő Modern Könyvtár. Az új kötet címe „Parsifal”, a szerzője

Cserna Andor, a budapesti napisajtó egyik jól ismert, rokonszenves tagja. A kötetben Cserna tájékoztató bevezetés után tárgyilagos irodalmi, esztétikai és zenei jellemzést adja Wagner zenedramájának, vázolja keletkezésének történetét, ismerteti a dráma eredeti forrásait, alapos készültséggel megírt és számos hangjegypéldával illusztrált zenei magyarázatával pedig bevilágítja a nagy komponista hatalmas zenekari művészetét. A könyv nemcsak zenészek és zenehez érők részére készült. A szem előtt tartotta annak a közönségnek igényeit is, amely zenei szakismeretek nélkül is tud és akar érdeklődni a wagneri művészet és elsősorban a most rendkívül aktualissá vált „Parsifa” iránt. Cserna könyve egyenesen nélkülözhetetlen lesz azok számára, akik Wagner hatványának budapesti előadásait élvezni és megérteni akarják. A kötet becsát nagyban emeli az a zongorán is könnyen lejártható negyvenegy hangjegypélda, amely megfelelő helyen illeszkedik a különböző és világosan megírt magyarázó szöveg közé. Az ára 60 fillér. A füzet minden könyvesboltban, ugyancsak a Népepera jegyszéknél és pénztárnál is kapható.

A bank alapításához van-e elegendő jó pénz? Kérdé Korbay.

— Nincs, de leszi felelte a főrajzoló.

— Hogyan?

— Éppen ezen tanácskozunk.

— Én jó időre egyetlen ezrest sem tudok beváltani.

— Dehogy nem tudna, csak akarni kellene.

— Vége a grófságnak! A kasznói tag ágnak. Vége mindennek. Még ma éjszaka öngyilkos lesz — Brandenburg gróf!

— No persze! tiltakoztak a többiek.

— Kabátomat és a cilinderemet a lánchidra teszi valaki az urak közül. Holnap reggel aztán az egész város öngyilkosnak gondol.

— Ez már más!

— Csak is így akadályozhatom meg, hogy Patsyné kutasson utánam.

— Éljen a meghalt Brandenburg gróf! irfáltak többen.

Térjünk napire dre urak, mondá a főrajzoló Most u yanis arról van szó, hogy egy nagy csomó jó bankót szerezünk. Ennek a módja az volna, hogy a belvárosi bank kasznóit — megfúrjuk és kiraboljuk. A fővárosban ez az egyetlen bank helyiség van, melyek szomszédjában magán lakások vannak. Válat lenül a szomszédház azon lakásai, melynek egyik fala a banképület falához tapad, üres. A lakásokat

kibéreljük, a falakat kibontjuk, akár el is rabolhatjuk a belvárosi bank pénztárait. Négy Wertheim szekrénye van a banknak. Én szerezek annyi angol furószerszámot, hogy mind a négyet megfuthatjuk egy órai munkával. Most tehát azt akarnám tudni, hogy ezt a tervemet a szövetség fizeteli tagjai helyeslik-e s ha igen, velem tartanak-e a

munkában? A bank melletti lakások felvételét, az angol furó számkok és vésők beszerzését magamra vállalom. Azok, akik a kasszabetőrségnél velem tartanak, álljanak fel.

A hosszú asztal mellett körülbelül 20 ember állt.

(Folyt. köv.)

Mindenki muzsikálhat
WAGNER „HANGSZER-KIRÁLY”
különleges elsőrendű hangszerrel
BUDAPEST, JÓZSEF-KÖRUT 5. (Telefon)
Varázshangadó, felszereléssel 6 korona.
Csodareztrombita, erős rézből 6 kor.
Harmonika, tánc részére 10 korona.
Varázsfuvola, ajándékkal 4 korona.
Óriási beszélőgép, kottákkal 40 kor.

Javítási szakműhelyek
A milánói, párizsi és londoni kiállításon aranyéremmel és érdemkereszttel kitüntetve. Fényképes árjegyzék ingyen.
Övát: Ügyeljen a „WAGNER” névre és a 15-ös házszámra.

Hajhullásellen lugmentes hajmosó Pixobin lugmentes kamilla hajmosó oxigénnel Ciuucco ára csomagonként 30 fillér. Furdősó. Nemesfenyő, Rozsa, Orgona, Ibolya, Csalódiásig hűen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az „Hatszernapárnácskák”. Ára csomagonként 40 fillér. Ha az őo helyiségében nem kaphatók ezen cikkek, u y küldjön 30 illetve 40 fillért és hozzá portóra 10 fillért és ezért bérmentve kapja ezen val ban meg bízható szerek bármelyikét. Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek magas rabbatban és ingyenes propagandában részesülnek. Készíti Ciuucco Chemische Industrie Berlin. Egyedüli vezetőrepréselő: Holzer Emil Zoltán Budapest VIII. Szigetvári utca.

ERENIA
MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ

Szombaton, január 10-én este 8 óra-
kor és vasárnap, január 11-én délután
5 és este 8 órakor

A kötéláncosnö
Dráma 3 felvonásban, remekül
színezve.

Utazás Abessinában.
Természeti felvétel.

Maxi hódításai.
Humoros.

**Pupák találkozik gyermek-
kori pajtásaival.**
Tisztelettel

AZ IGAZGATÓSÁG.

Menyasszonyok figyelmébe!

Olcso és csinos kivi-
telü menyasszonyi bu-
torok készen kaphatók

NAGYBÉLA
asztalosnál
Megyeház-utca 12. sz.

Menyasszonyok figyelmébe!

Menyasszonyok figyelmébe!

Uj malom megnyitás.

Értesitem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Ara **malmot** megvettük és azt a legujbb rendszerű gépekkel felszerelve, a mai kor jóval nalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű örlemények elvégzését, ugyancsak

liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását
és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközölünk.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri:

Tamás Mihály és Társa
hengerműmáster Makó.

REGÉNY.

Egy világváros rejtelméi.
(248)
29. fejezet.
Tekla sorsa.

— Megtesszük bankdirektornak!
kiáltotta Nemesi. Éljen az új
bankdirektor! Éljen... a...
nem tudom a nevét!

Csinálunk nevet is! csak legyen
vezérünk! Korbay okos és ügyes
ember, megmutatta grófsága alatt,
hogy tudott ur lenni!

— Miféle bankról van szó?

— Olyanról, melynek segítségével
hamis ezreinket az egész ország
ban elterjeszhetjük. Adunk zálog-
kölcsondókat, betáblázásra olcsó
kamat mellett annyi pénzt adunk,
a mennyit csak kérnek. Így aztán
mielőbb együtt lesz mindnyájunk
számára az egy-egy millió forint
és nem kell folytonosan a törvénytől
rettegnünk.

Tevékeny elkerülése vegett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevérsárlásait ott eszközölni.

„ÓRANGYAL”
disztemetkezési vállalat.
Makó, Főtér. Kenyérpiac, Tókey-féle házban.

Makó város és vidéke legszolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalat. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetően olcsó áron. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy ugy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszrel, a legnagyobb megalégedésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálásommal nem verse ngezhet senki. — Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szives jóindulatu pártfogásába, vagyok mély tisztelettel;

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ
az „Órangyal” disztemetkezési vállalat tulajdonosa. — Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki házhoz.

Hét díszes gyászkoszt, heges- és n. lott, meg felül behuzottokkal s mindennemű ravatalozás díjtalanul áll a vevők rendelkezésére.

Makóváros és környéke nagyérdemü közönségéhez!

A karácsonyi és ujévi ünnepekre kitünő jó fehér és **siller borok** továbbá elsőrendü kőbányai sörök, legjobb **pálinkák**, mindenféle minőségben. **Rumok és tearumok.** Legfinomabb liquerek kis és nagy mértékben legelőnyösebb árban **IRITZ SÁMUEL** özv. **CÉGNÉL** szerezhetők be.

Értesítés.

Tévedés elkerülése miatt a n. é. közönség tudomására adom, hogy a **Prófeta** vendéglőben minden változatlanul van és rendelkezésére áll a n. é. közönségnek. A társadalmi körnek külön szoba áll rendelkezésre **IRITZ SÁMUEL** özv. **CÉG.**

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság“ kiadóhivatalában,

Sertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágnak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható **IRITZ SÁMUEL** özv. **CÉGNÉL.**

Jégvermek megtöltésére

ajánljuk

MÜJEGÜNKET,

melyet ab gyárunk legalább 100 métermázsa vételnél most 1 koronáért adunk pr métermázsa.

Zeitler malom részvtársaság jéggyára.

Két jóforgalmu italmérési üzlet házzal együtt kedvező árban és kedvező fizetési feltételek mellett elado. Értekezni lehet **Iritz Miksánál.**

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 „ 98 „
Női háló ingek	1 „ 98 „
Női nadrágok schiffonból	1 „ 98 „
Női nadrágok pargetből	1 „ 98 „
Diszes párnák	1 „ 98 „
Schiffon alsók	1 „ 98 „

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék!

Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

Kitüntetést nyert, hitelesített **tolószálya** **lízedesmérleg** pontos és erős, 100 kg. tol 750 kg. ig. Minden üzlet díszje az ilyen mérleg. Vas és réz körte szükségtelen. Fölülmulja az eddig létező összes mérlegeket, amiről vevők bármikor meggyőződhetnek

HALÁSZ Á. gépraktárában Makó, Kossuth utca, II. szám.

Hagymaföld és herének való

első rendü alkalmas földek kaphatók **Iritz Miksánál.**

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz=pouder és kölniviz=szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszerárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott **JOHANN MARIA FARINA** Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz-szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselése:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16. sz. egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közöl, hol szerezhető be az eredeti minőség. :-:-

Nyomatott a „Makói Független Ujság“ villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.